EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.10.2025
COM(2025) 633 final

2025/0320 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi kuuendal istungil seoses kavatsusega võtta vastu otsused, millega muudetakse kõnealust konventsiooni elavhõbedat sisaldavate toodete osas ja nende tootmisprotsesside osas, milles kasutatakse elavhõbedat või selle ühendeid

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu (edaspidi „EL“) nimel Minamata elavhõbedakonventsiooni (edaspidi „konventsioon“) osaliste konverentsi kuuendal istungil võetav seisukoht seoses elavhõbedaühenditega kauplemist käsitlevate otsuste ning konventsiooni A ja B lisa muutmise otsuste kavandatud vastuvõtmisega. Lisades on esitatud elavhõbedat sisaldavate toodete loetelu ja nende tootmisprotsesside loetelu, milles kasutatakse elavhõbedat või selle ühendeid (edaspidi „elavhõbedaga seotud protsessid“), mille puhul on kehtestatud kas järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevad või elavhõbeda kasutamist reguleerivad[1] sätted.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Minamata elavhõbedakonventsioon

Konventsioon on peamine rahvusvaheline õigusraamistik, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist ja keskkonda elavhõbeda ja selle ühendite inimtekkelise heite laskmise eest õhku, vette ja pinnasesse. Selles käsitletakse elavhõbeda kogu olelusringi alates elavhõbedamaagi kaevandamisest kuni elavhõbedajäätmete kõrvaldamiseni. See jõustus 16. augustil 2017. Euroopa Liit on konventsiooni[2] osaline. Ka kõik liikmesriigid on osalised.

Konventsiooni artikli 3 lõike 13 kohaselt hindab osaliste konverents, kas kauplemine konkreetsete elavhõbedaühenditega takistab konventsiooni eesmärgi saavutamist, ja kaalub, kas konkreetsetele elavhõbedaühenditele tuleks kohaldada konventsiooni artikli 3 lõikeid 6 ja 8, lisades need ühendid vastavalt artiklile 27 koostatavas täiendavas lisas esitatud loetellu.

Konventsiooni artikli 3 lõike 6 kohaselt ei luba osaline elavhõbedat eksportida, välja arvatud juhul, kui eksporditakse osalisele, kes on andnud eksportivale osalisele kirjaliku nõusoleku, või juhul, kui eksporditakse riiki, kes ei ole osaline ja kes on andnud eksportivale osalisele kirjaliku nõusoleku.

Konventsiooni artikli 3 lõike 8 kohaselt ei luba osaline importida elavhõbedat muust kui osalisriigist, kellele ta annab oma kirjaliku nõusoleku üksnes juhul, kui muu kui osalisriik on esitanud sertifikaadi, mille kohaselt elavhõbe ei pärine allikast, mis ei ole lubatud vastavalt konventsiooni lõikele 3 või lõike 5 punktile b.

Vastavalt konventsiooni artikli 4 lõikele 1 ei tohi A lisa I osas loetletud elavhõbedat sisaldavaid tooteid (nt teatavaid kompaktluminofoorlampe) pärast selles osas sätestatud järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevi enam valmistada, importida ega eksportida.

Vastavalt artikli 4 lõikele 3 võtavad osalised meetmeid, et reguleerida elavhõbeda kasutamist A lisa II osas loetletud elavhõbedat sisaldavate toodete puhul.

Vastavalt artikli 5 lõikele 2 tuleb lõpetada elavhõbeda ja selle ühendite kasutamine B lisa I osas loetletud elavhõbedaga seotud protsessides (nt kloorleeliste tootmine) selles osas sätestatud järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevadeks.

---

[1] Käesolevas dokumendis hõlmab mõiste „elavhõbeda kasutamise reguleerimine“ üldiselt nõudeid, mis on sätestatud konventsiooni A ja B lisa II osas.

[2] Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) 2017/939 Minamata elavhõbedakonventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 142, 2.6.2017, lk 4).

Artikli 5 lõike 3 kohaselt võtavad osalised meetmeid, et reguleerida elavhõbeda kasutamist B lisa II osas loetletud elavhõbedaga seotud protsessides, sealhulgas üleminekuks elavhõbedavabadele protsessidele, kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav.

Artiklites 26 ja 27 on sätestatud põhieeskirjad, mis käsitlevad muu hulgas konventsiooni lisade muutmise ettepanekute esitamist osaliste poolt ning muudetud lisade vastuvõtmist ja jõustumist. Konventsiooni sekretariaat (edaspidi „sekretariaat“) peab edastama lisade muutmise ettepanekud kõigile osalistele vähemalt kuus kuud enne konventsiooniosaliste konverentsi, kus need esitatakse vastuvõtmiseks. Kavandatud muudetud lisad võetakse vastu kooskõlas hääletuskorraga, mis on sätestatud artikli 26 lõikes 3 ja kodukorda käsitlevas otsuses MC-1/1, mis võeti vastu konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil (24.-29. september 2017)[3]. Sekretariaat ei ole konventsiooniosalise konverentsi kuuenda istungi tarbeks ühtegi sellist ettepanekut saanud.

Konventsiooniosaliste konverents otsustas siiski otsusega MC-5/4 kuuendal istungil kaaluda ettepanekut muuta A lisa I ja II osa seoses hambaamalgaamiga. Kõnealuses otsuses sisalduva kavandatud teksti aluseks on konventsiooniosaliste konverentsi kaalutlused, mis käsitlevad algset ettepanekut, mille Aafrika piirkonna nimel esitasid Botswana ja Burkina Faso ning mis edastati osalistele 27. aprillil 2023, kuus kuud enne konventsiooniosaliste konverentsi viiendat istungit.

Konventsiooniosaliste konverentsi viiendal istungil võeti vastu otsus MC-5/6. Selle otsusega kutsuti kooskõlas konventsiooni artikli 5 lõikega 8 ja artikli 17 lõikega 1 osalisi ja asjaomaseid organisatsioone üles vabatahtlikult esitama 31. märtsiks 2025 teavet tehniliselt ja majanduslikult teostatavate alternatiivsete lahenduste kohta, millega asendada elavhõbeda ja selle ühendite kasutamine vinüülkloriidi monomeeride tootmisel.

Lisa muudatus jõustub kõigi osaliste suhtes aasta pärast seda, kui konventsiooni hoiulevõtja on teatanud muudatuse vastuvõtmisest, välja arvatud nende osaliste puhul, kes on esitanud artikli 30 lõike 5 kohase avalduse. Kuna liit ei ole sellist avaldust esitanud, kohaldatakse tema suhtes muudetud või uute lisade jõustumise üldeeskirja.

2.2. Konventsiooniosaliste konverents

Konventsiooniosaliste konverents täidab talle konventsiooniga määratud ülesandeid. Selleks arutab ja võtab konventsiooniosaliste konverents muu hulgas mis tahes meetmeid, mis võivad olla vajalikud konventsiooni eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas võtab vastu asjakohased suunised.

Vastavalt konventsiooni artiklile 28 ja eespool nimetatud otsusele MC-1/1 on igal osalisel üks hääl. Siiski on liidul kui piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonil tema pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui palju tema liikmesriike on konventsiooniga ühinenud. Liit ei kasuta oma hääleõigust, kui seda kasutab tema mis tahes liikmesriik, ja vastupidi.

2.3. Otsused, mis võidakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil vastu võtta

Eeldatavasti võetaks konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil vastu otsus elavhõbedaühendite tarnimise ja nendega kauplemise kohta.

[3] Otsus MC-1/1 kodukorra kohta, UNEP/MC/COP1/Dec. 1, kättesaadav aadressil http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP1/Decisions/tabid/8648/language/en-US/Default.aspx.

Samuti kaalutakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil, elavhõbedaühenditega kauplemist käsitleva otsuse vastuvõtmist. Kavandatava aktiga võidakse konventsioonile lisada täiendav lisa, milles loetletakse elavhõbedaühendid, mille suhte kohaldatakse kirjaliku nõusoleku menetlust kooskõlas konventsiooni artikli 3 lõigetega 6 ja 8. Elavhõbedaühendid, mida võidakse loetellu lisada, on muu hulgas järgmised:

(1) elavhõbe(I)kloriid;

(2) elavhõbe(II)sulfiid;

(3) kinaver;

(4) elavhõbe(II)oksiid;

(5) elavhõbe(II)sulfaat;

(6) elavhõbe(II)nitraat;

(7) elavhõbe(II)atsetaat;

(8) elavhõbe(II)kloriid;

(9) elavhõbe(II)jodiid;

(10) elavhõbe(II)amidokloriid.

Samuti võetakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil eeldatavasti vastu üks või mitu otsust, millega muudetakse konventsiooni A ja B lisa.

Kõigepealt kaalutakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil **A lisa I osa** kavandatavaid muudatusi eesmärgiga võtta vastu neid käsitlev otsus, kui see on asjakohane. Muudatustega eemaldatakse sulud **hambaamalgaami** käsitleva kande ümbert, samuti vastava järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäeva ümbert (2030). Seega kohaldatakse kande objekti suhtes alates kindlaksmääratud järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevadest valmistamis-, impordi- ja ekspordikeeldu või elavhõbeda kasutamist reguleerivaid meetmeid. Samuti kaalutakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil ettepanekut muuta täiendavalt **A lisa II osa** ja lisada sinna sätteid hambaamalgaami kohta.

Teiseks kaalutakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil, kas võtta vajaduse korral vastu otsus, mille aluseks on sekretariaadi lõpparuanne **A lisa I lisas** loetletud **kosmeetikatoodete** tootmist, importi ja eksporti takistavate probleemide kohta ning nende kehtivate ja kavandatud meetmete kohta, mida osalised on võtnud nende probleemide lahendamiseks.

Kolmandaks kaalutakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil B lisa muutmist kajastamaks, et olemasolevatel protsessidel põhinevad elavhõbedavabad katalüsaatorid on muutunud tehniliselt ja majanduslikult kättesaadavaks ning need on inimeste tervise ja keskkonna seisukohast kasulikumad. Seega hakatakse hiljemalt viis aastat pärast konventsiooniosaliste konverentsi kuuendat istungit (st 2030. aastal) automaatselt kohaldama järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäeva ja võetakse vajaduse korral vastu asjakohane otsus. Kõnealune muutmine põhineb sekretariaadi aruandel elavhõbedavabade katalüsaatorite tehnilise ja majandusliku teostatavuse kohta vinüülkloriidi monomeeri tootmisel, kusjuures

aruanne on koostatud osaliste ja asjaomaste organisatsioonide esitatud teabe alusel ning esitatud dokumendis UNEP/MC/COP.6/INF/9.3.

3. Liidu nimel võetav seisukoht

Liidu eesmärk on lõpetada järk-järgult elavhõbeda kasutamine liidu ja üleilmsel tasandil, kui on olemas praktiliselt rakendatavad alternatiivsed lahendused, tehes seda võimalikult kiiresti ja täielikult[4]. Selle eesmärgi saavutamine eeldab eelkõige elavhõbedat sisaldavate toodete järkjärgulist kasutusest kõrvaldamist ning üleminekut elavhõbedaga seotud protsessidelt elavhõbedavabadele protsessidele, kui see on elujõuline, tehniliselt teostatav ning kasulik inimeste tervisele ja keskkonnale.

Üleilmsel tasandil selle eesmärgini jõudmiseks tehtavad edusammud aitaksid saavutada Euroopa rohelises kokkuleppes[5] sätestatud nullsaaste eesmärki mürgivaba keskkonna saavutamiseks. Need aitaksid ka ellu viia ELi 2020. aasta kestlikkust toetavat kemikaalistrateegiat[6], milles Euroopa Komisjon on kohustunud säilitama rahvusvahelisel tasandil juhtrolli kemikaalide keskkonnahoidlikul käitlemisel, sealhulgas edendades maailmas ELi standardeid. Samuti oleksid need kooskõlas ELi uuendatud puhta ja ringluspõhise konkurentsivõime eesmärkidega, mis muu hulgas on sõnastatud puhta tööstuse kokkuleppes[7] ja veekerksuse strateegias[8].

Elavhõbedaühendite tarnimine ja nendega kauplemine

Liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil võetav seisukoht on toetada konventsiooni sellise täiendava lisa vastuvõtmist, milles loetletakse elavhõbedaühendid, mille suhtes kohaldatakse konventsiooni artikli 3 lõigete 6 ja 8 kohast kirjaliku nõusoleku menetlust, kui see on kooskõlas liidu õigustikuga (st loetletakse elavhõbedaühendid, mille suhtes juba kohaldatakse elavhõbedamääruse III lisa kohast ekspordikeeldu).

Liidu nimel võetav seisukoht põhineb asjaolul, et elavhõbedamäärusega[9] on keelatud teatavate elavhõbedaühendite eksport kooskõlas III lisaga, milles on loetletud elavhõbedaühendid, mille suhtes kohaldatakse artikli 3 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 7 lõiget 3. Elavhõbedaühendid, mille suhtes kohaldatakse ekspordikeelud, on järgmised:

- elavhõbe(I)kloriid (Hg_2Cl_2, CASi nr10112-91-1),
- elavhõbe(II)oksiid (HgO, CASi nr 21908-53-2),
- kinaverimaak,

---

4 Vt nõukogu 14. märtsi 2011. aasta järeldused „Ühenduse elavhõbedaalase strateegia läbivaatamine“.

5 Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

6 Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020) 667 final).

7 Komisjoni 26. veebruari 2025. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025) 85 final).

8 Komisjoni 4. juuni 2025. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa veekerksuse strateegia“ (COM(2025) 280 final).

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 (ELT L 137, 24.5.2017, lk 1).

- elavhõbesulfiid (HgS, CASi nr 1344-48-5),
- elavhõbe(II)sulfaat ($HgSO_4$, CASi nr 7783-35-9),
- elavhõbe(II)nitraat ($Hg(NO_3)_2$, CASi nr 10045-94-0).

Konventsiooni A lisa (milles on esitatud loetelu elavhõbedat sisaldavatest toodetest, mille suhtes kohaldatakse valmistamis-, impordi- ja ekspordikeeldu või elavhõbeda kasutamist käsitlevaid nõudeid) läbivaatamine

Liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil võetav seisukoht on toetada sellise kavandatud akti vastuvõtmist, mis on kooskõlas liidu õigustikuga ja selliste elavhõbedat sisaldavate toodetega, mille liidu turule viimine on juba keelatud ja mida saab asendada majanduslikult ja tehniliselt teostatavate alternatiivsete lahendustega, mis ei ohusta keskkonda ega inimeste tervist.

Liidu seisukoht põhineb kahel järgmisel asjaolul.

Muudetud elavhõbedamääruse artikli 10 lõikega 7 on keelatud hambaamalgaami kasutamine ja selle eksportimine EList. Hambaamalgaami import ja tootmine on keelatud alates 1. juulist 2026. Erandina on hambaamalgaami import ja tootmine lubatud patsientide meditsiiniliste erivajaduste korral.

Elavhõbedamääruse II lisaga on keelatud elavhõbedat või elavhõbedaühendeid sisaldavaid kosmeetikatooteid, välja arvatud erijuhtudel, mis on kirjeldatud kosmeetikatoodete määruse[10] V lisa kannetes 16 ja 17.

Konventsiooni B lisa (milles on esitatud loetelu elavhõbedaga seotud protsessidest, mille suhtes kohaldatakse järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevi või elavhõbeda kasutamist käsitlevaid nõudeid) läbivaatamine

Liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil võetav seisukoht on toetada sellise kavandatud akti vastuvõtmist, mille eesmärk on kehtestada vinüülkloriidi monomeeride järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäev ja tugevdada elavhõbeda kasutamist reguleerivaid sätteid, lisades eelkõige kohustuse mitte suurendada asjaomasteks järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevadeks tootmisvõimsust.

Liidu nimel võetav seisukoht põhineb kolmel järgmisel asjaolul.

Konventsiooni artikli 5 lõiked 2 ja 3 ning B lisa on võetud liidu õigusesse, eelkõige elavhõbedamääruse artikli 7 lõigetesse 1 ja 3 ning III lisasse, üle rangemalt.

Konventsiooni B lisa hõlmab viit konkreetset elavhõbedaga seotud protsessi (kloorleeliste, atseetaldehüüdi, vinüülkloriidi monomeeri, alkoholaatide ja polüuretaani tootmine), kuid elavhõbedamääruse III lisa sisaldab üldsätet, millega keelatakse alates kindlaksmääratud järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevadest elavhõbeda ja selle ühendite kasutamine kõigis liidu tootmisprotsessides, kui neid kasutatakse katalüsaatorina (alates 1. jaanuarist 2018) või elektroodina (alates 1. jaanuarist 2022). Selle keelu kohaldamisala on seega liidu õiguses piiritlemata.

[10] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

Elavhõbedamääruse III lisas on sätestatud vinüülkloriidi monomeeri, alkoholaatide ja polüuretaani tootmise puhul järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevadest mitu erandit, kuid need sätted on konventsiooni B lisaga võrreldes rangemad. Kuigi elavhõbedamäärusega on elavhõbeda kasutamine vinüülkloriidi monomeeride tootmises keelatud alates 1. jaanuarist 2022, siis konventsiooniga üksnes piiratakse elavhõbeda kasutamist ning täpsustatakse, et konventsiooniosaliste eesmärk on see kasutamine järk-järgult lõpetada viie aasta jooksul pärast seda, kui konventsiooniosaliste konverentsil on otsustatud, et elavhõbedavabad alternatiivsed lahendused (vinüülkloriidi monomeeride puhul) on tehniliselt ja majanduslikult teostatavad. B lisa läbivaatamine annab võimaluse vähendada lõhet praegu rangema liidu õiguse ja leebema konventsiooni vahel. Selle saavutamiseks lisatakse B lisasse vinüülkloriidi monomeeride tootmises elavhõbeda järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kuupäevad kooskõlas liidu õigustikuga võttes arvesse olemasolevaid tehniliselt ja majanduslikult teostatavaid elavhõbedavabasid alternatiivseid protsesse.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on reguleeritud otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[11].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Konventsiooniosaliste konverents on Minamata elavhõbedakonventsiooni kohaselt loodud organ.

Aktid, mida konventsiooniosalisi kutsutakse üles vastu võtma, käsitlevad Minamata elavhõbedakonventsiooni uue lisa võimalikku vastuvõtmist ning kahe olemasoleva lisa võimalikku muutmist. Võttes arvesse, et Minamata elavhõbedakonventsiooni artikli 27 lõike 1 kohaselt on lisad konventsiooni lahutamatud osad, on kavandatavatel aktidel õiguslik toime, sest need on rahvusvahelise õiguse kohaselt konventsiooniosalistele õiguslikult siduvad.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui i) kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ii) ühte neist võib pidada peamiseks (samas kui teine on kõrvalise tähtsusega), peab ELi

[11] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas C-399/12: Saksamaa *vs.* nõukogu, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktide peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonna ja inimeste tervise kaitsega.

Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2025/0320 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi kuuendal istungil seoses kavatsusega võtta vastu otsused, millega muudetakse kõnealust konventsiooni elavhõbedat sisaldavate toodete osas ja nende tootmisprotsesside osas, milles kasutatakse elavhõbedat või selle ühendeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1) Liit sõlmis Minamata elavhõbedakonventsiooni[12] (edaspidi „konventsioon“) vastavalt nõukogu otsusele 2017/939/EL[13] ja see jõustus 16. augustil 2017.

2) Vastavalt konventsiooni artiklile 27 koostoimes artikliga 26 võib konventsiooniosaliste konverents vastu võtta otsuseid, millega võetakse vastu konventsiooni uusi lisasid ja muudetakse selle olemasolevaid lisasid.

3) Konventsiooniosaliste konverents võib oma kuuendal istungil, mis toimub 3.–7. novembril 2025, vastu võtta konventsiooni uue lisa, milles on loetletud elavhõbedaühendid, mille suhtes kohaldatakse ekspordi puhul kirjaliku nõusoleku menetlust kooskõlas konventsiooni artikli 3 lõigetega 6 ja 8.

4) Peale selle võetakse konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil eeldatavasti vastu üks või mitu otsust, millega muudetakse konventsiooni A ja B lisa. A lisas on nende elavhõbedat sisaldavate toodete loetelu, milles suhtes kohaldatakse konkreetsest kuupäevast alates tootmise, importimise ja eksportimise keeldu või elavhõbeda kasutamist reguleerivaid meetmeid. B lisas on nende tootmisprotsesside loetelu, milles kasutatakse elavhõbedat või selle ühendeid, mille suhtes kohaldatakse kohustust lõpetada elavhõbeda kasutamine teatavaks kuupäevaks või elavhõbeda kasutamist reguleerivaid meetmeid.

5) Konventsiooniosaliste konverentsi kavandatavatel aktidel on õiguslik toime.

6) On vaja määrata kindlaks liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsil võetav seisukoht.

7) Liit peaks toetama selliste konventsiooniosaliste konverentsi otsuste vastuvõtmist, mis võimaldavad vähendada lõhet liidu õiguse ja konventsiooni vahel ning mis on kooskõlas liidu õigustikuga seoses järgmisega:

---

[12] Minamata elavhõbedakonventsiooni kinnitatud ärakiri on kättesaadav aadressil: https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf.

[13] Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) 2017/939 Minamata elavhõbedakonventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 142, 2.6.2017, lk 4).

(11) nende elavhõbedaühendite eksport, mida juba reguleeritakse määrusega (EL) 2017/852[14];

(12) hambaamalgaami keelustamine, jättes kehtima erandi meditsiiniliste erivajaduste rahuldamiseks vajaliku hambaamalgaami suhtes kooskõlas elavhõbedamääruse (EL) 2017/852 artikli 10 lõikega 2a;

(13) nende elavhõbedaga seotud protsesside keelamine, mis on juba keelatud määrusega (EL) 2017/852 kindlaksmääratud kuupäevadeks või mille suhtes kohaldatakse rangemaid elavhõbeda kasutamist reguleerivaid nõudeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukohaga, mis võetakse liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi kuuendal istungil, toetatakse järgmiste otsuste vastuvõtmist:

i) otsus, millega koostatakse konventsioonile uus lisa, milles loetletakse elavhõbedaühendid, mille suhtes kohaldatakse ekspordipiiranguid vastavalt konventsiooni artikli 3 lõigetele 6 ja 8;

ii) otsused, millega muudetakse A lisa kooskõlas hambaamalgaami ja kosmeetikatooteid käsitleva liidu õigustikuga;

iii) otsus, millega muudetakse B lisa tagamaks, et elavhõbedaga seotud protsessid, mis on juba keelatud elavhõbedamäärusega (EL) 2017/852, jäetakse kasutusest välja kindlaksmääratud kuupäevadeks või kohaldatakse nende suhtes rangemaid elavhõbeda kasutamist reguleerivaid nõudeid.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha väiksemates tehnilistes muudatustes võidakse leppida kokku ilma täiendava nõukogu otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 (ELT L 137, 24.5.2017, lk 1).